

2023-02-03

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN 2023–00036

Årsbokslut 2022 utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar fastställa årsbokslut för 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 21,8 mnkr mot budget för perioden januari – december 2022. Överskottet fördelas med 24,3 mnkr på checkramen och -2,5 mnkr på övrig ram.

Den samlade bilden för måluppfyllelsen i Nackas förskolor och skolor visar, liksom tidigare år mycket goda resultat, även om målen inte är nådda för samtliga indikatorer. En mer detaljerad redogörelse för kvaliteten i Nackas förskolor och skolor presenteras i den årliga kvalitetsanalysen.

Ärendet

Utbildningsnämnden redovisar i årsbokslutet det ekonomiska utfallet jämfört med budget samt måluppfyllelsen för respektive verksamhet.

Verksamhetens uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, kundvalssystemen, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor. Utbildningsnämnden ansvarar dessutom som hemkommun för vissa myndighetsuppgifter som skolpliktsbevakning.

Hänt i verksamheten 2022

Återhämtning efter pandemin

Under året har förskolor och skolor till stor del kunnat bedriva verksamhet utan att påverkas av pandemin. Det är inte helt enkelt att dra slutsatser om vilken effekt pandemin får på längre sikt för elever som gått i skolan under pandemin, men de flesta

kunskapsresultat i grundskolan fortsätter vara stabilt höga jämfört med före pandemin, vilket bekräftar den bild rektorerna har gett förra året i utbildningsenhetens kvalitetssamtal och resultatdialoger om obetydlig pandemieffekt. I gymnasieskolan steg betygsresultaten något under pandemin, men nu är resultaten på samma nivå som innan pandemin. Var tredje gymnasiektor ansåg i samtal med utbildningsenheten förra året att pandemin haft påverkan på avgångselevernas resultat, men flertalet ansåg att undervisning på distans ändå fungerat väl.

Under pandemin pausades observationer inom Våga visa. Under året har observationerna startat upp på nytt efter pandemin. Totalt har fyra grundskolor, två fristående och två kommunala, observerats inom ramen för utvärderingssamarbetet Våga visa. Observatörerna är skickliga pedagoger eller skolledare från någon av Nackas samverkanskommuner Sollentuna och Upplands Väsby.

Förändringar i likvärdighetsresursen till grundskolor

Under året har resursfördelningen som görs i den så kallade likvärdighetsresursen setts över för förskoleklass och grundskola. Likvärdighetsresursen ger förskolor och skolor resurser utöver grundbeloppen, det vill säga checkar som är lika för alla barn och elever. Syftet är att den extra ersättningen i likvärdighetsresursens olika delar ska ge alla förskolor och skolor likvärdiga förutsättningar.

Översynen resulterade i att modellen för **struktur tillägget** för förskoleklass och grundskola nu ändras och tre nya variabler tillförs i den modell som används för fördelningen av resursen. Analysen genomfördes tillsammans med Statistiska centralbyrån, SCB, och den nya modellen fångar i högre grad än tidigare utmaningar i bostadsområden och skolor där många elever har sämre förutsättningar. Resurserna som omfördelas i struktur tillägg har även utökats med 25 mnkr jämfört med 2022.

En annan förändring med anledning av översynen är att **nyanländresursen** utökats till att även omfatta förskoleklass.

Resursskolor är skolor som begränsar sin utbildning till elever i behov av särskilt stöd. Resursskolor kan drivas av kommunen eller av fristående huvudmän. I likvärdighetsresursen införs nu en särskild ersättning för resursskolor genom ett förhöjt grundbelopp utöver ordinarie checkbelopp. Beroende av vilka behov som finns och vilka åtgärder som planeras ges finns tre olika nivåer. Kriterier för de olika nivåerna kommer att utarbetas. Det nya grundbeloppet ger resursskolor en större förutsägbarhet i ersättningsnivån och förenklar hanteringen. Det förhöjda grundbeloppet för resursskolan beräknas träda i kraft höstterminen 2023.

Mottagande av barn och elever från Ukraina

Massflyktsdirektivet som aktiverats för flyktingar från Ukraina ger flyktingar rätt till förskola och skola. Rätten till förskola gäller på samma villkor som för svenska medborgare. De som önskar plats i förskola får plats i allmän förskola (15 timmar om barnet är minst tre år) eller, om vårdnadshavaren arbetar eller studerar, den tid som behövs utifrån det. När det gäller gymnasieskola måste ungdomen påbörja utbildning innan 18 års ålder.

Under året har cirka 160 familjer med barn och elever från Ukraina sökt förskola, grundskola och gymnasieskola i Nacka kommun. En del av de ukrainska familjerna har under året flyttat till en annan kommun, ett annat land eller återvänt till Ukraina. I slutet av december var 17 barn placerade i förskola, 81 elever i grundskola och 19 elever i gymnasieskolan, det vill säga totalt 117 ukrainska barn och ungdomar. Barn och elever har tagits emot på ett stort antal olika skolor i kommunen, både kommunala och fristående. I likhet med andra har vårdnadshavare och elever valt vilka skolor de helst vill gå i.

Under sommaren erbjöds en särskild **sommarspråkskola** för nyanlända elever efter ett särskilt beslut av utbildningsnämnden. Syftet var att ge elever möjlighet att få extra undervisning i svenska för att ge dem en bra förberedelse inför höstterminen.

Två anordnare har erbjudit sommarspråkskola, Välfärd skola med Myrsjöskolan och Skuru skola samt Maestroskolan. Sammantaget har 66 barn, främst från Ukraina, deltagit fördelade på åtta grupper. Myrsjöskolan och Skura skola hade sommarspråkskola i två veckor och Maestroskolan i fem veckor.

Förutom undervisning i svenska språket har olika aktiviteter anordnats för eleverna såsom museibesök och fysiska aktiviteter. Sommarspråkskolan har bidragit till att skapa kontakter mellan elever och mellan föräldrar. En utmaning för anordnarna var det stora åldersspannet mellan eleverna. Det krävde stor flexibilitet av lärarna för att möta varje elevs behov.

Framåtblick

Kvaliteten i förskolor och skolor bedöms generellt vara hög, och förutsättningarna för en fortsatt hög kvalitetsnivå ses också som goda, bland annat tack vare det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs på förskolor och skolor. En avgörande faktor för att bibehålla kvalitetsnivån är att kommunen fortsätter vara en attraktiv skolkommun att arbeta och verka i för medarbetare och anordnare som ligger i framkant. En årlig enkät visar att huvudmännen i hög grad är nöjda med att verka i Nacka kommun i olika avseenden, men kritik ges för nivån på den ekonomiska ersättningen.

Kommunfullmäktige har givit utbildningsnämnden två särskilda uppdrag för 2023. Utbildningsenheten kommer att kartlägga elevernas tillgång till skolsköterska, skolpsykolog och kurator i skolorna. Det andra uppdraget handlar om att genomföra en satsning kring ökad kompetens kring NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) i skolor och förskolor.

Utbildningsenheten kommer under 2023 att arbeta utifrån de nya krav som har införts i skollagen avseende hemkommunens uppsökande verksamhet gällande rätten till förskoleplats. Vidare ska barn som har varit kort tid i Sverige, eller om dess föräldrar varit kort tid i Sverige, erbjudas en specifik förskoleplats. Skollagens krav gäller inför hösten det år barnet fyller tre år. Det främsta syftet är att fler barn ska ges möjlighet till bättre språkutveckling i svenska.

Mottagandet av barn och elever från Ukraina har hittills kunnat genomföras inom den befintliga kapaciteten av platser i förskola och skola. Om behovet skulle öka kraftigt, kan särskilda insatser behövas.

Det finns förslag på nationell nivå som gäller att införa ett gemensamt nationellt skolvalssystem till grundskolan. Skolverket har fått i uppdrag att precisera hur det kan genomföras och organiseras. Detta kommer att påverka utbildningsnämndens arbete med skolvalet, men vad det innebär är för tidigt att säga.

När det gäller dimensionering av gymnasieutbildning införs nya lagstiftning som ska börja tillämpas 2025, som bland annat innebär att arbetsmarknadens behov ska ges större betydelse i planeringen. Det här är frågor som framförallt behöver analyseras inom samarbetet i länet i Storsthlm.

Nämndens köp av verksamhet

40 procent av utbildningsnämndens verksamhet utfördes av privata anordnare.

Verksamheterna öppen förskola, skolskjuts samt omsorg på kvällar, nätter och helger sker genom upphandling medan resterande verksamhet finansieras via checksystemet.

Område/verksamhet	Köpt verksamhet av privata anordnare (mnkr)	Andel köpt verksamhet av privata anordnare (%)
Förskola	487 928	54%
Öppen förskola	4 639	54%
Pedagogisk omsorg	20 851	100%
Fritidshem	65 521	26%
Grundskola	447 109	31%
Gymnasieskola	220 708	47%
Skolskjuts	23 511	100%
Summa	1 270 267	40%

Jämförelse med andra kommuner avseende 10 procent bästa och 25 procent mest kostnadseffektiva

Nedan visas jämförelser av Nackas ersättning till förskolor och skolor samt kvalitetsnyckeltal. Resultaten är färgmarkerade i tabellerna för att tydliggöra jämförelsen av kvalitet och resurser.

Jämförelse av ekonomiska resurser

Nedan redovisas sammanställningar av checkar och skolpengar samt vissa övriga ersättningar för Nacka och våra jämförelsekommuner för år 2022. I en av tabellerna är jämförelsen utökad med ytterligare 12 kommuner i Stockholms län. Statistiken är framtagen och kvalitetssäkrad i det controllernätverk där kommunens utbildningscontroller ingår.

Nackas ersättningsnivåer ligger i mittskiktet bland jämförelsekommunerna i flera fall, lite beroende på vilken check man jämför. I jämförelsen mellan de sjutton kommunerna ligger Nackas ersättning (inklusive strukturtillägg) som den tredje högsta när det gäller grundskola årskurs 7 och förskola 3-5 år. När det gäller ersättning till grundskola årskurs 6 ligger däremot Nackas ersättning på plats 14, det vill säga relativt lågt.

Det finns även uppgifter om kostnader sammanställda i Kolada. Dessa uppgifter bör dock tolkas med viss försiktighet då redovisningen kan skilja sig åt mellan kommuner. Uppgiften gäller 2021 och avser hemkommunens nettokostnad per barn/elev.

Kostnaden för förskolan ligger högre i Nacka än i jämförelsekommunerna, men Nacka ligger under rikssnittet. Täby ligger lägst.

Kostnaden för Nackas grund- och gymnasieskolor är däremot lägre än i jämförelsekommunerna. Danderyd har högst kostnader i grundskolan och Tyresö har högst kostnader i gymnasieskolan.

	Högst värde	Mittpunkt	Lägst värde					
Förskola	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Snitt	Nacka vs snitt
Viktad genomsnittspeng samt strukturbidrag, 1-2 år	157 637	149 050	147 609	139 444	143 487	140 449	146 279	2 771
Viktad genomsnittspeng samt strukturbidrag, 3-5 år	114 266	129 050	121 790	119 056	119 142	104 884	118 031	11 019

Förskoleklass och grundskola	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Snitt	Nacka vs snitt
Förskoleklass inkl fritids och strukturtillägg	99 000	105 084	109 550	105 302	119 081	89 803	104 637	447
Åk 1 inkl fritids och strukturtillägg	126 619	121 034	117 555	108 833	132 189	114 791	120 170	864
Åk 4 inkl strukturtillägg	81 678	82 948	84 405	81 231	84 308	75 684	81 709	1 239
Åk 6 inkl strukturtillägg	86 022	82 948	100 783	81 231	84 308	90 236	87 588	-4 640
Åk 7 inkl strukturtillägg	96 785	103 724	100 783	85 831	94 235	90 236	95 266	8 458

Ersättning (högst placering=högst ersättning)	Nackas plac	Nacka	Högst	Lägst	Snitt
Pedagogisk omsorg 1-2 år, oviktad genomsnittspeng	Plats 8	109 661	153 607	37 400	109 754
Pedagogisk omsorg 3-5 år, oviktad genomsnittspeng	Plats 10	90 114	127 182	37 400	91 899
Förskola 1-2 år, viktad genomsnittspeng inkl. str.bidrag	Plats 6	149 050	170 775	116 250	145 892
Förskola 3-5 år, viktad genomsnittspeng inkl. str. bidrag	Plats 3	129 050	144 350	95 702	119 136
Förskoleklass, peng inkl. fritids och strukturbidrag	Plats 9	105 084	139 966	46 134	102 452
Grundskola åk 1, peng inkl. fritids och strukturbidrag	Plats 6	121 034	152 277	99 214	119 775
Grundskola åk 4, peng inkl. strukturbidrag	Plats 8	82 948	102 764	63 314	82 728
Grundskola åk 6, peng inkl. strukturbidrag	Plats 14	82 948	102 764	75 214	88 946
Grundskola åk 7, peng inkl. strukturbidrag	Plats 3	103 724	117 518	80 214	95 783

Kostnadsjämförelse för kommunernas folkbokförda barn och elever	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket	Statistik-år
Kostnad förskola per inskrivet barn	150 925	155 713	151 487	146 538	151 085	141 243	162 980	2021
Nettokostnad per elev grundskola F-9	110 858	94 207	105 844	94 884	98 377	94 450	107 197	2021
Nettokostnad gymnasieskola per elev	104 297	92 392	102 587	100 473	109 908	99 672	122 941	2021

Nyckeltal för kvalitet och elevresultat

Nacka ligger bra till jämfört med övriga kommuner när det gäller de olika måtten på elevresultat. För måtten i grundskolan ligger Nacka och Täby näst bäst efter Danderyd. När det gäller gymnasiet ligger Nacka näst högst när det gäller andelen elever med gymnasieexamen, och när det gäller betygspoäng har Täby och Danderyd högre resultat än Nacka. Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i förskolan ligger strax under Sollentuna.

För måtten baserade på medborgarundersökningen ligger värdena för förskolan lågt i Nacka, jämfört med våra jämförelsekommuner, medan värdena för grundskolan och gymnasieskolan ligger i mittskiktet.

Som tabellen visar varierar utbildningsnivån i befolkningen mellan kommunerna. Föräldrars utbildningsnivå har visat sig ha ett samband med elevers resultat i skolan, och det bör även vägas in i analysen.

Resultaten visar alltså på att Nackas resultat ligger bra till på flertalet mått, men något lägre när det gäller medborgarnas bedömning av förskolan.

Kvalitet och elevresultat	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket eller alla kn:r	Statistik-år
Andel heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen	30,9	30,9	33,2	27,7	30,0	29,4	42,0	2021
Inv 25-64 år med eftergymn utbildning, andel	74,8	60,3	59,8	65,2	45,2	64,3	45,1	2021
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9	278	267	261	235	243	265	229	2022
Andel som nått kunskapskraven i alla ämnen i grundskolan	95,5	90,4	85,3	74,2	80,5	90,4	74,1	2022
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram	97,8	95,1	91,1	85,7	88,9	95,7	85,0	2022
Genomsnittlig betygspoäng i gymnasieskolan	15,7	15,5	15,5	14,9	12,9	16,4	14,9	2022
Andel elever med gymnasieexamen	92,1	96,3	95,0	90,9	92,4	96,8	91,0	2022
Medborgarundersökningen, förskola	94,8	90,5	94,0	..	92,2	94,3	..	2022
Medborgarundersökningen, grundskola	89,3	87,5	85,1	..	78,5	93,0	..	2022
Medborgarundersökningen, gymnasieskola	89,6	88,1	91,6	..	56,4	93,5	..	2022
Befolkning per den 31 december enl SCB	32 803	108 234	75 108	84 187	49 062	73 955	..	2021

Kostnadseffektivitet

Jämförelse görs också av ett effektivitetsmått för grundskolan; den ekonomiska ersättningen i relation till meritvärdet (resurskronor per meritvärde). Ju lägre värde desto mer värde för skattepengarna. Meritvärdet är från läsåret 2021/2022 och jämförs mot 2022 års ersättningsnivåer. I denna jämförelse ligger Nacka näst högst, vilket innebär att kostnaden per meritvärde är något högre än i tre andra kommuner. Man bör dock vara medveten om att resultat och kostnader avser olika tidsperioder i denna beräkning, då resultaten i årskurs 9 sannolikt påverkas av insatser under tidigare år. Behovet av resurser varierar också mellan kommuner.

Kostnadseffektivitet	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby	Riket eller alla kn:r	Statistik-år
Resurskronor per meritvärde (formel)	349	388	386	365	388	341	..	2022

Verksamhetsresultat

Den samlade bilden för måluppfyllelsen i Nackas förskolor och skolor visar, liksom tidigare år mycket goda resultat, även om målen inte är nådda för samtliga indikatorer.

För **förskolan** är sju av åtta indikatorer uppfyllda. Indikatorn som mäter andelen förskolor med minst 20 procent förskollärare i förskolan når inte målnivån.

Måluppfyllelsen för **grundskolan** är blandad, trots goda kunskapsresultat. Fem av elva indikatorer har nått målnivån. Nacka är bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven (numera betygskraven) i alla ämnen i årskurs 9, nio av tio elever når kravnivån. Eleverna är nöjda med sin skola och en mycket hög andel elever har i skolvalet fått plats på den skola som de valt i första hand. Den högt ställda målnivån för indikatorn som mäter behörighet till gymnasieskolan är inte nådd, men är på en mycket hög nivå. Det gäller även för indikatorn som mäter meritvärdet. Mindre goda resultat är det för indikatorerna som mäter elevernas uppfattning om inflytande och motivation är på en mindre bra nivå. Inte heller är indikatorn som mäter trygghet är nådd, trots ett högt utfall.

Samtliga indikatorer som avser kunskapsresultaten i **gymnasieskolan** når målnivåerna, men indikatorer som mäts utifrån elevernas uppfattning om motivation och inflytande är på en låg nivå. I likhet med grundskolan är indikatorn för elevernas upplevda trygghet inte nådd, trots en hög nivå. Sammantaget har fem av tio indikatorer nått målvärdet.

En mer detaljerad redogörelse för kvaliteten i Nackas förskolor och skolor presenteras i den årliga kvalitetsanalysen. Utbildningsnämnden har utifrån sitt ansvarsområde ansvar för att följa upp och redovisa kvalitet ur olika aspekter för både kommunala och fristående enheter i Nacka.

Maximalt värde för skattepengarna

Som ett led i att uppnå målet maximalt värde för skattepengarna är utbildningsnämndens fokus att Nackas förskolor och skolor ska ligga i kvalitetstoppen, jämfört med andra kommuner, och att alla elever klarar skolan inom avsedd tid. Utbildningsenheten följer löpande de kommunjämförelser som publiceras nationellt. Vi medverkar också i kommunnätverk såsom Våga Visa, SKR:s utvärderingsnätverk, tillsynsnätverk och nätverk för utbildningscontrollers för att hålla oss uppdaterade och få möjlighet att ligga i framkant och säkra möjlighet till relevanta jämförelser med andra kommuner.

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner

För samtliga indikatorer som jämför Nacka med andra kommuner är målen uppfyllda.

Nacka tillhör de tio bästa kommunerna i landet för såväl andel grundskoleelever som når kunskapskraven i alla ämnen som för genomsnittlig betygspoäng i gymnasieskolan.

Även för de tre indikatorer som baseras på kundenkäterna till elever och vårdnadshavare står sig Nacka väl jämfört med övriga kommuner som deltar i de årliga enkätundersökningarna, och uppnår målen om nöjdhet för såväl förskolan, grundskolan som gymnasieskolan.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola - Förskola		plats 4	plats 3	plats 1-3
Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola		plats 7	plats 7	plats 1-10
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Grundskola		plats 4	plats 3	plats 1-3
Bland de tio bästa kommunerna i landet när det gäller betygspoäng - Gymnasieskola		plats 8	plats 10	plats 1-10
Över länets genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		 Ja	 Ja	 Ja

Alla elever klarar skolan inom avsedd tid

För såväl grundskolan som gymnasieskolan är kunskapsresultaten mycket goda. I grundskolan klarar nio av tio elever att nå kunskapskraven i alla ämnen och närmare nio av tio elever i gymnasieskolan tar gymnasieexamen på utsatt tid, det vill säga tre år. Målvärdena för båda indikatorerna är uppfyllda.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen i åk 9 - Grundskola (GL-mål)		90 %	90 %	90 %
Andel elever som tar gymnasieexamen inom tre år - Gymnasieskola (GL-mål)		87 %	88 %	85 %

Bästa utveckling för alla

För att nå det övergripande målet ”Bästa utveckling för alla” fokuserar utbildningsnämnden på att alla barn och elever som går i förskola eller skola i Nacka utvecklas maximalt och även stimuleras till nyfikenhet och lust att lära. Fokusområdet utgår ifrån områden i förskolans och skolans läroplaner som Utveckling och lärande/Kunskaper och Barns inflytande/Elevens ansvar och inflytande.

Utbildningsnämndens övergripande uppföljning och utvärdering syftar till att visa upp resultat samt på olika sätt främja förskolors och skolors kontinuerliga arbete med att utveckla kvaliteten för barnen i förskolan och eleverna i skolan.

Alla barn och elever utvecklas maximalt

Även om kunskapsresultaten för grundskolan till stor del är mycket goda är ingen av indikatorerna som mäter kunskapsresultaten i grundskolan är uppfyllda. För första gången på tre år finns nationella provresultat för grundskolan igen, efter uppehåll på grund av pandemin. Andelen elever i årskurs 3 som klarar alla nationella delprov i svenska och matematik är i år 76 procent, vilket är något under målet. Resultatet är i stort jämförbart med hur det såg ut åren innan pandemin, då det varierade mellan 74 och 78 procent.

Indikatorerna som mäter kunskapsresultaten för Nackas gymnasieskolor är uppfyllda och på en hög nivå.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg den 15 oktober - Förskola (GL-mål)			98 %	97 %

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel elever i årskurs 3 som klarar alla delprov i svenska och matematik (nationella prov) - Grundskola	◆		76 %	80 %
Andel elever i åk 9 som blir behöriga till gymnasieskolan - Grundskola (GL-mål)	◆	95 %	95 %	97 %
Andel avgångselever som får gymnasieexamen - Gymnasieskola (GL-mål)	●	97 %	96 %	95 %
Genomsnittlig betygsnivå (åk 9) - Grundskola	◆	267	267	270
Genomsnittlig betygsnivå – Gymnasieskola	●	15,5	15,3	15,3

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära

◆
En mycket hög andel, 96 procent, föräldrar upplever att verksamheten i förskolan är stimulerande. Andelen som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara, är något lägre, 86%, men var tionde förälder har svarat att de inte vet. För båda indikatorerna har målvärdet nåtts.

I grundskolan är andelen elever i åk 6 och 8 som i kundenkäten instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själva i skolarbetet något lägre än förra året och målet uppnås inte. Det beror på att eleverna i årskurs 8 - från en redan låg nivå - i mindre grad än förra året instämmer i att "skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer", bara 36 procent håller med om det. Liksom förra året tycker de flesta elever i årskurs 3 att det är roligt att lära sig saker i skolan, nio av tio instämmer i det.

I gymnasieskolan instämmer eleverna inte i så hög utsträckning att de känner sig motiverade eller att de har inflytande över arbetsättet. Ingen av indikatorerna når respektive målvärde.

På grund av pandemin har inte observationer genomförts under de senaste två åren.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande - Förskola	●	96 %	96 %	95 %
Andel elever som - tycker det är roligt att lära sig saker (åk 3) - anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6 och 8) - Grundskola	◆	60 %	59 %	70 %
Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer - Gymnasieskola	◆	43 %	45 %	50 %
Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara - Förskola	●	85 %	86 %	85 %
Andel elever som instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själva i skolarbetet (åk 6 och 8) - Grundskola	◆	69 %	68 %	73 %

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel elever som anser att de kan påverka arbetssättet under lektionerna - Gymnasieskola	◆	36 %	34 %	40 %
Bedömning av målområdet utveckling och lärande i Våga Visa-observationerna de två senaste åren - Förskola	■	0		3,3
Bedömning av målområdet kunskaper i Våga Visa-observationer de två senaste åren - Grundskola	■	0		3,3

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett fokusområde för utbildningsnämnden är att alla förskolor och skolor i kommunen ska hålla hög kvalitet. Det är något som bidrar till attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Alla förskolor och skolor ska vara goda miljöer för utveckling och lärande.

Utbildningsenheten följer kontinuerligt upp bland annat förskolors måluppfyllelse och elevers kunskapsresultat. Detta används som underlag bland annat i kvalitetssamtal och samtal om måluppfyllelse med rektorer, som ett sätt att stimulera och främja hög kvalitet i alla verksamheter.

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

Detta fokusområde handlar om att alla förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet. Nästan alla förskolor, 98 procent (76 av de 78 förskolor som har godtagbar svarsfrekvens), har minst 80 procent nöjda föräldrar.

När det gäller grundskolorna så når 86 procent av skolorna (30 av 35 skolor) minst 80 procent nöjda eleverna (åk 3, 6, 8).

I gymnasieskolan är det endast vid tre av de totalt åtta skolorna som genomfört enkäten som minst 80 procent av eleverna instämmer i att de kan rekommendera sin skola. Det ger en andel på 38 procent av skolorna.

Tillgång till legitimerade förskollärare i förskolan skiljer sig stort mellan enheterna, allt från noll till 59 procent. Antal enheter som hade en andel under 20 procent var 19 av totalt 97.

Nio av tio avgångselever i Nackas gymnasieskolor fick gymnasieexamen och målet är därmed uppfyllt.

Skolverket har ännu inte publicerat SALSÅ-värden för året och indikatorn har därför inte kunnat mätas.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar - Förskola		95 %	98 %	95 %
Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Grundskola		76 %	86 %	75 %
Andel skolor som har minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		38 %	38 %	50 %
Andel förskolor som har minst 20 procent förskollärare - Förskola (GL-mål)		88 %	80 %	95 %
Andel skolor som har positiv salsaaavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen - Grundskola		62 %		80 %
Andel skolor som har minst 90 procent avgångselever med gymnasieexamen - Gymnasieskola		67 %	90 %	90 %

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Det är mycket positivt att så hög andel föräldrar anser att barnet är tryggt i förskolan. Det är det påstående i enkäten som flest andel föräldrar kan instämma i.

I grundskolan är andelen elever (åk 3, 6, 8) som i enkäten instämmer i att de känner sig trygga i skolan oförändrad sedan år 2018, 89 procent. Målet uppnås därför inte heller i år. Nedbrutet per årskurs har andelen som upplever sig trygga ökat i åk 3 och 6, men minskat i åk 8 jämfört med förra året.

I gymnasieskolan upplever 91 procent av eleverna att de är trygga och det är också det påstående i enkäten som flest elever kan instämma i.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan - Förskola		96 %	97 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan - Grundskola		89 %	89 %	95 %
Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola		91 %	91 %	95 %

Stark balanserad tillväxt

Det övergripande målet stark och balanserad tillväxt bryts inom utbildningsnämndens ansvarsområde ned till två fokusområden. För det första att föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. För det andra att det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka och att anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här. Utbildningsenheten samarbetar med kommunala och fristående förskolor, skolor och huvudmän som ett viktigt led i arbetet med att nå målet.

Detta sker genom träffar, föreläsningar och workshops dit alla huvudmän och rektorer bjuds in men också i kontakter med enskilda huvudmän och rektorer.

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Under året har möjlighet till plats i förskolan funnits i varje kommunedel.

Av de elever som behövde välja ny skola ("måsteväljare") i skolvalet inför höstens läsårsstart fick 94 procent en placering vid vårdnadshavarnas förstahandsval. Det är en ökning med tre procentenheter jämfört med förra året och målet uppnås med marginal. Ökningen beror på att en högre andel förstahandsval till förskoleklassen har kunnat tillgodoses i år. Andelen tillgodosedda förstahandsval till årskurs 7 minskade något jämfört med förra året.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommunedel - Förskola (GL-mål)		 Ja	 Ja	 Ja
Andel elever som fått plats i ordinarie skolval på den skola de valt i första hand - Grundskola		91 %	94 %	90 %

Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.

Samtliga huvudmän som svarade på utbildningsenhetens enkät om upplevelsen av att bedriva verksamhet i Nacka kommun, är nöjda med att verka här och anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner. Svarefrekvensen var dock endast 43 procent.

Indikatorer		Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Andel huvudmän som är nöjda med att verka i Nacka (huvudmän vägs efter antal enheter)		98 %	100 %	95 %
Andel huvudmän som anser att Nacka är en mer attraktiv kommun att bedriva verksamhet i jämfört med andra kommuner (anordnare med erfarenhet av andra kommuner)		91 %	100 %	85 %

Nämndens hållbarhetsarbete - Agenda 2030

Agenda 2030 är FN:s 17 globala mål för en hållbar utveckling. Målen antogs av FN:s medlemsländer den 25 september 2015, däribland Sverige. Kommunfullmäktige tog den 15 juni 2020 (KFKS 2020/53) beslut om implementering av Agenda 2030 i Nacka kommun. Beslutet bygger på att hållbarhet ska ses som en helhet och ingå som en naturlig del i alla nämnder och enheters ordinarie verksamhet.

Beslutet innebär också att varje nämnd och verksamhet i kommunen själva identifierar vilka prioriterade mål och områden som just de kan bidra till och påverka mest. Sju av utbildningsnämndens indikatorer är specifikt märkta och stödjer FN:s globala utvecklingsmål, Agenda 2030 (GL-mål ovan).

Prioriterat globalt mål enligt Agenda 2030	Genomförda aktiviteter år 2022	Hur bidrar detta till det globala målet?	Koppling till övergripande mål enligt Nackas styrmodell
Mål 4 - God utbildning för alla	Uppföljning av andelen elever som når kunskapskraven eller får gymnasieexamen. Utbildningsenheten arbetar även med skolpliktsbevakning där det kontrolleras att alla elever har en skolplacering och inte har problematisk skolfrånvaro.	Utbildningsenhetens aktiviteter säkerställer att alla elever får den utbildning de har rätt till. Statistik jämförs mellan skolor och dialog förs med rektorer.	Maximalt värde för skattepengarna
Mål 4 - God utbildning för alla	Uppföljning av andelen barn 3-5 år som går i förkola/pedagogisk omsorg, andelen som i årkurs 9 blir behöriga till gymnasieskolan samt andelen avgångselever som tar gymnasieexamen.	Resultaten jämförs mellan skolor och dialog förs med rektorer.	Bästa utveckling för alla
Mål 4 - God utbildning för alla	Uppföljning av andelen legitimerade förskollärare i Nackas förskolor. Förskolor med låg andel följs upp ytterligare.	En hög andel legitimerade förskollärare främjar en god kvalitet.	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
Mål 4 - God utbildning för alla	Utbildningsenheten arbetar aktivt tillsammans med verksamheterna att säkra att det finns plats i förskolan i varje kommunal del. Prognoser görs för kommande behov.	En god tillgång till platser i förskolan medför att föräldrar får goda valmöjligheter av förskola.	Stark och balanserad tillväxt

Ekonomiskt resultat 2022

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 21,8 mnkr mot budget för perioden januari – december 2022.

Förskola

Den primära orsaken till överskottet på 7,9 mnkr är att antal inskrivna barn i förskola är färre än vad som beräknats i budget samt att maxtaxan för avgifterna avseende förskole-

och fritidshemsplaceringar höjdes med 4,11%, vilket beslutas nationellt i december och därför inte var känt när budgeten gjordes.

Grundskola

Antal elever i grundskolan är i snitt 89 färre elever än i budget. De färre eleverna och ökade statsbidrag för icke folkbokförda och asylsökande elever i skola gör att resultatet tillsammans visar 11,9 mnkr i överskott mot budget.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan visar ett överskott på 5,7 mnkr. Detta beror primärt på att det gick 68 färre elever i snitt i gymnasieskolan än vad som räknats med i budget.

Likvärdighetsresurs

Likvärdighetsresursen visar ett samlat underskott på 3,8 mnkr. Ökade tilläggsbelopp uppgår till -4,9 mnkr medan övriga ersättningar uppgick till +1,1 mnkr.

Nämnd, myndighet och huvudmannaskap

Utbildningsenheten visar ett överskott på 51 tkr. Observationer i samarbetet Våga Visa har inte genomförts i beräknad omfattning. Tillsammans med mindre konsultarvoden och upphandlingskostnader blir det samlade överskottet 0,8 mnkr.

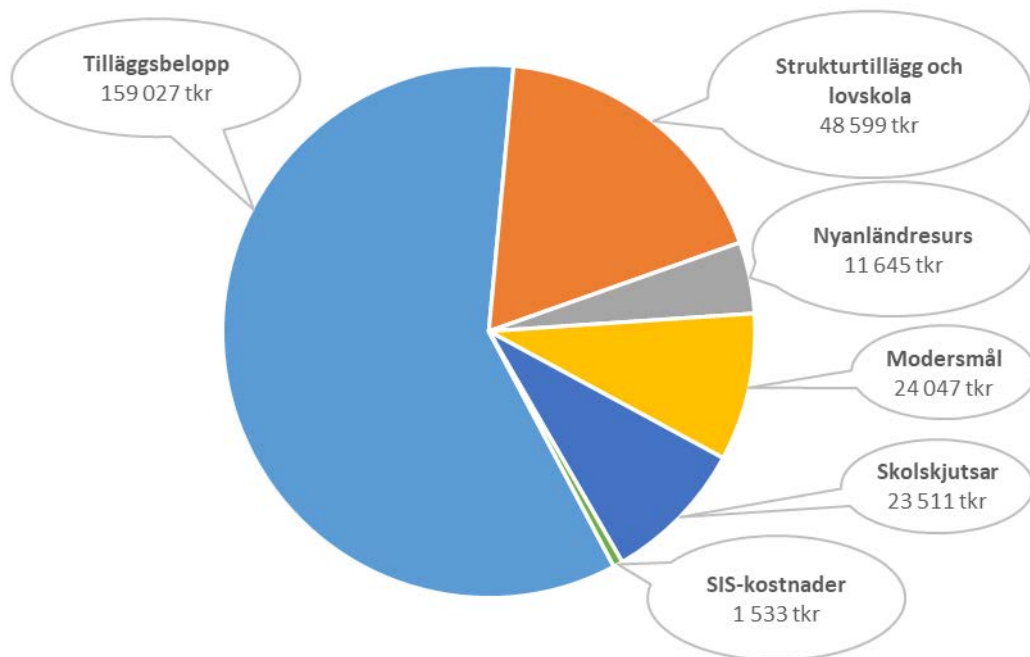
Ekonomisk sammanfattning

Verksamhet, mnkr	Ufall 2022			Ack budget 2022		Utfall 2021		
	Intäkter	Kostnader	Netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Checkram	223,6	-2 947,9	-2 724,2	-2 748,6	24,3	205,9	-2 867	-2 661
Förskola och pedagogisk omsorg	127,9	-897,1	-769,1	-777,0	7,9	119,9	-868,0	-748,1
Fritidshem	52,1	-248,7	-196,6	-197,0	0,3	49,1	-247,7	-198,6
Öppen fritidsverksamhet	0,1	-6,7	-6,6	-5,9	-0,7	0,1	-6,5	-6,4
Förskoleklass	1,1	-65,2	-64,2	-64,4	0,2	0,8	-64,5	-63,7
Grundskola	28,6	-1 223,1	-1 194,5	-1 206,4	11,9	23,5	-1 183,2	-1 159,7
Grundsärskola	0,1	-34,8	-34,7	-34,3	-0,4	0,1	-33,7	-33,6
Gymnasieskola	13,4	-449,3	-435,9	-441,6	5,7	12,1	-441,4	-429,3
Gymnasiesärskola	0,4	-22,9	-22,6	-22,0	-0,6	0,3	-22,0	-21,7
Övrig ram	17,2	-322,6	-305,5	-302,9	-2,5	6,9	-302,3	-295,4
Likvärdighetsresurs	4,9	-273,3	-268,4	-264,6	-3,8	4,1	-264,9	-260,8
Öppen förskola	0,3	-8,8	-8,6	-8,6	0,0	0,3	-8,7	-8,4
Nämnd & nämndstöd	0,0	-1,2	-1,2	-1,3	0,1	0,0	-1,2	-1,2
Myndighet och huvudmannauppgifter	0,1	-25,8	-25,6	-26,4	0,8	0,1	-24,1	-24,0
Forskning och utveckling	11,9	-13,5	-1,7	-2,0	0,4	2,4	-3,4	-1,0
Summa	240,8	-3 270,5	-3 029,7	-3 051,5	21,8	212,8	-3 169,3	-2 956,5

Sammanfattning över antal barn och elever

Verksamhet	Antal barn och elever						
	Förändring volym	Genomsnittligt utfall 2022	Budget befolkningsprognos aug-21	Differens utfall mot budget 2022	Genomsnittligt utfall 2021	Förändring utfall 2022-2021	Förändring %
Förskola och ped omsorg		6 372	6 392	-20	6 308	64	1,0%
Fritidshem		5 514	5 415	99	5 446	68	1,2%
Förskoleklass		1 465	1 459	6	1 493	-28	-1,9%
Grundskola		13 722	13 811	-89	13 723	-1	0,0%
Grundskoleklass		119	119	0	119	0	0,0%
Gymnasieskola		4 430	4 498	-68	4 355	75	2,2%
Gymnasiesärskola		68	71	-3	62	6	14,6%
Summa placeringar		31 690	31 765	-75	31 506	184	0,6%
Summa barn och elever		26 176	26 350	-174	26 060	116	0,4%

Fördelning likvärdighetsresurs

Redovisning riktade statsbidrag årsbokslut

Statsbidrag för asylsökande barn och elever i förskola och skola har reserverats till 70 procent i enlighet med tidigare besluts utfall för bidrag som ännu inte beslutats.

Kommunen fick totalt 4,0 mnkr i statsbidrag för bättre språkutveckling i förskolan. Valfärd skola redovisar sin del av statsbidraget. Redovisat belopp i tabellen ovan avser fristående anordnare.

Statsbidraget avseende kvalitetshöjande åtgärder i förskolan infördes under 2022 och fördelades mellan de förskolor som anmälde sitt intresse. Utfallet avser de fristående anordnarna. Välfärd skola redovisar statsbidraget för den kommunala verksamheten. Kommunen fick totalt 24,7 mnkr i statsbidrag för 2022. 6,5 mnkr av beloppet tilldelas de centrala kommunfinanserna som delfinansiering av förskolechecken då statsbidraget för kvalitetssäkrande åtgärder har utgått.

Statsbidraget för tillämpning av maxtaxa tillfaller kommunfinanserna centralt.

Bidrag som beviljats/erhållits 2022 mnkr	Sökt belopp	Erhållet/reserverat belopp	Kostnad	Netto
Asylsökande barn och elever i förskola och skola	7,2	5,2	7,2	-2,0
Omsorg på kvällar, nätter och helger	1,1	1,1	13,8	-12,7
Barn som vistas i landet utan tillstånd	0,2	0,2	0,4	-0,2
Barn som inte är folkbokförda i Sverige	1,7	1,7	1,7	0,0
Bättre språkutveckling i förskolan	2,3	2,3	2,3	0,0
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	8,9	8,9	8,9	0,0
Maxtaxa	27,0	27,0	27,0	0,0
Totalt	48,4	46,4	61,3	-14,9

Intern kontroll

Utbildningsnämnden antog internkontrollplan avseende 2022 i december 2021 och den baserades på en genomförd riskanalys. Kontrollmomenten har genomförts enligt plan och status rapporteras i separat bilaga till årsbokslutet.

Sjukfrånvaro

Utbildningsenhetens totala sjukfrånvaro för medarbetarna som arbetar med utbildningsnämnden var tertial 3 år 2022 0,99%, vilket kan jämföras med 1,8% förra året under samma period. Det fanns ingen lång sjukfrånvaro.

Konsekvenser för barn

Utbildningsnämnden arbetar ständigt för att Nacka ska kunna erbjuda så bra förskolor och skolor som möjligt. Den samlade bilden av de verksamhetsresultat som redovisats här är att Nacka är en mycket bra skolkommun för barn att få sin utbildning i.

Bilagor

Bilaga 1 - Uppföljning internkontrollplan utbildningsnämnden 2022

Veronica Grimheden Myhrström
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Magnus Blomberg
Business Controller utbildning
Controllerenheten